

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

No5(4)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 496 sahifa,
18-may, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Woogyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

O'quvchi yoshlarni muhandislik kasblariga yo'naltirishda xorij tajribasi.....	10
Maxamov X. T., Omondavlatova Sofiya Baxtiyor qizi	
2-sinf darslarida "4K" ko'nikmalarini shakllantirish: XXI asr savodxonligi poydevori	14
Jo'rayeva Nargiza O'ktamovna	
Ommaviy axborot vositalarining inson ruhiy salomatligiga ta'siri: empirik tadqiqot natijalari.....	18
Abdinazarova Bibixonim Rashid qizi	
Talabalar uchun amaliy ko'nikmalarni shakllantirishda texnik loyihalarning o'rmi	23
Axmadaliyev Mansurbek Erkaboy o'g'li, Rejabov Jaloliddin Sadiq o'g'li	
Masalalarni modellashtirish metodi yordamida yechish yo'llari	28
B. B. Qarshiyev, Bekmuradov Bobur Toyloq o'g'li	
Maktabgacha ta'lim tashkilotida elektron o'quv materiallaridan foydalanishning afzalliklari.....	34
Tog'aymurodova Marjona Yusuf qizi	
Raqamli ta'lim muhitida dizaynerlik faoliyatlarini rivojlantirishning zamonaviy metodlari.....	39
Satvoldiyeva Malaxatxon A'zamjanovna	
Metall va metallmas buyumlarga ishlov berish texnologiyasi fanidan amaliy dars mashg'ulotlarini raqamli texnologiyalar asosida o'qitish metodikasi	47
A. Safarov	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy fikrlashni shakllantirish mezonlari.....	57
Xolmatov Doston Dilshod o'g'li	
7–8-sinf biologiya darslarida kompetensiyaviy yondashuvni takomillashtirish metodikasi	60
Xolmurodova Sarvinoz	
Zamonaviy adabiyotda lider ayol portreti va shaxsiy rivojlanish falsafasi.....	64
G'afforova Dildora Ergashevna	
Boshlang'ich sinf o'qish darslarida matn ustida ishlash metodikasini takomillashtirishning pedagogik asoslari.....	69
Yusupova Umida Zayniddin qizi	
Umumta'lim maktabida xalq hunarmandchiligi va badiiy loyihalashda kreativ yondashish texnologiyalarining mazmun-mohiyati.....	74
Shomirzayev Maxmatmurod Xuramovich, G'aniyeva Dilfuza A'lam qizi	
Oila muhitining raqamli tadbirkorlik motivatsiyasiga ta'siri: psixologik tahlil	78
Tursunov Lutfulla Sayfullayevich, Boyqobilova Sevinch Fazliddin qizi	
Maktab va muzeylar aloqadorligini ta'minlash asosida o'quvchilarni ma'naviy merosga hurmat ruhida tayyorlashning pedagogik texnologiyasi	81
Nizomxonova Nargizaposhsho Ekrixon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida produktiv o'qish malakasini shakllantirish.....	86
Xurramova Sojida Abdunazar qizi	
Oliy ta'lim tizimida liderlik kompetensiyalarini takomillashtirishning kompleks yondashuvlari.....	91
Risvayeva Charos Zaydilla qizi	
Sport sohasining ommaviyligi va inklyuzivligi	94
Z. N. Urunova, M. Jaborova	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida psixologik muhitni swot-tahlil qilish va korreksiyalash	97
Sattorova Shirinoy San'atovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kognitiv kompetentligini rivojlantirishda integrativ yondashuv ..	100
Buvrayev Akram Rustam o'g'li	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy nutqiga qo'yiladigan talablar	104
Xolmuminova Dilfuza Xolmamatovna	
O'qituvchining kasbiy faoliyatida ma'naviy-axloqiy fazilatlarining ahamiyati	107
Jumanazarova Dilnoza Umurzaqovna	

Hadislar yordamida boshlang'ich sinf o'quvchilarida ma'naviy-axloqiy sifatlarni shakllantirish	111
<i>Akaboyeva Malika Raxmatovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini mustaqil fikrlashga o'rgatish texnologiyasi	114
<i>Beshimova Muazzam Bahodirovna, To'lanboyeva Farangis Ibrohimjon qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ona tili fanini o'qitishda kreativlik qobiliyatini rivojlantirishning pedagogik-psixologik shart-sharoitlari	117
<i>Xoliyeva Sevara Rustam qizi</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirishda multimedia texnologiyalaridan foydalanish kompetensiyasini tarkib toptirish	122
<i>Narmatova Fotima Dilshod qizi</i>	
Organizing Physics Lessons in General Education Schools Based on Gamification Elements	127
<i>Y. A. Mamatokhunov, U. S. Ismoilov, M. A. Muxtorjonova</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda mantiqiy tafakkurni rivojlantirishda didaktik o'yinlarning samaradorligi....	129
<i>Meyliyeva Sevinch Bozor qizi</i>	
Anoreksiyasi va bulimiyaning psixologik determinantlari hamda klinik jihatlari	132
<i>Askarova Nargiza Abdivaliyevna, To'raqulova Sevinch Sattorjon qizi</i>	
Koxlear implantli bolalar fonematik eshituvini shakllantirish asosida tovush talaffuzini shakllantirish	136
<i>Bozorov Otabek Yo'lchi o'g'li, Yakubova Asalxon Ulug'bek qizi</i>	
Qisqa masofaga yuguruvchi yosh sportchilarning kuch va tezlik-kuch ko'rsatkichlarini rivojlantirishda yillik rejalashtirish samaradorligi	139
<i>Eshpulatov Jamshid Nuraliyevich</i>	
Разработка модуля автопрокторинга для платформ дистанционного обучения на основе компьютерного зрения и анализа активности пользователя	144
<i>Дустқобилов Акмал Бобомуродович</i>	
Определение нарушений академической честности на онлайн-экзаменах на основе компьютерного зрения: алгоритм и эффективность модуля камерaproctor	149
<i>Дустқобилов Акмал Бобомуродович, Маматов Исломбек Ильесович</i>	
Zamonaviy ta'limda sun'iy intellekt texnologiyalari: imkoniyatlar, muammolar va istiqbollar	154
<i>Delov To'liqin Erkinovich, Gulmirzayeva Zulayho Ko'klanboy qizi</i>	
Ijtimoiy tarmoqlarning talaba yoshlar psixologiyasiga ta'siri	160
<i>Saidakbarova Nigora Abduraxim qizi</i>	
Talabalarni ijtimoiy-pedagogik faoliyatga tayyorlashning besh blokli pedagogik modeli	165
<i>Amonov Mirjon Namozovich</i>	
O'smirlarning raqamli texnologiyalarga qaramligi va uning psixologik salomatlikdagi o'rni	170
<i>Nurmatov Nurhayot Nurziyot o'g'li, Normamatova Aziza Ibroxim qizi</i>	
Qizlarda erta nikohning psixologik omillari va sabablari	174
<i>Sodiqova Gulbarno Odiljon qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'quv motivlarini shakllantirishning pedagogik imkoniyatlari	178
<i>Jumayeva Guzal Xayriddin qizi</i>	
Maktabgacha va kichik maktab yoshidagi bolalarda barmoqlar harakati mashqlari asosida kichik motorika va harakat koordinatsiyasini rivojlantirish	183
<i>Mirzakarimov Yuldashboy Abdinabiyevich</i>	
Globalashuv sharoitida yoshlar tashkilotlari orqali milliy o'zlikni anglashni shakllantirishning pedagogik strategiyalari.....	187
<i>Axralova Marg'uba Akmalxanovna</i>	
Tarbiya fani asosida o'quvchilarda huquqiy kompetentlikni rivojlantirish imkoniyatlari	191
<i>Jumanova Xafiza Xoliqulovna</i>	
Zamonaviy ilmiy-texnika taraqqiyoti sharoitida texnologik ta'lim mazmunini STEM yondashuvi asosida integratsiyalash va talabalarning texnik fikrlash kompetensiyasini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish	196
<i>Imanov Baxtiyor Berdiyevich, Qulmamatova Xurshida Abduxamidovna, Barataliyeva Nasiba Maxmadaminovna</i>	
Ijodiy kompetensiyalarni shakllantirishga yo'naltirilgan o'quv jarayonining mazmuniy ta'minoti	202
<i>Kubayeva Mavluda Baxtiyor qizi</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	The Influence of a Competency-Based Approach on Educational Quality in Physics Instruction 205 <i>A. Xakimov, Yorqinjon Abduraimjanovich Mamatokhunov, M. A. Ne'matova</i>
	Umumta'lim maktablarida o'quvchilarning ekologik savodxonligini shakllantirishning amaliy holati 208 <i>Majitov Turg'unali Anvar o'g'li</i>
	Maktabgacha ta'lim tarbiyalanuvchilariga ingliz tilini o'rgatishning pedagogik va psixologiyistik xususiyatlari 214 <i>Ismoilova Muattar Ilyosovna</i>
	Sharq mutafakkirlarining yoshlarni mehnat va kasb-hunarga o'rgatish bo'yicha qarashlari 219 <i>Alqarov Qodir Xoimatovich, Irmatov Pirmuhammad Normat o'g'li</i>
	Metallar mavzusini interfaol metodlar asosida o'qitish orqali o'quvchilar kreativligini oshirish 222 <i>Murodova Sayyora Qanoatovna</i>
	Moliyaviy terminlarni tarjima qilishning metodologik muammolari 226 <i>Norboyeva Dilafuz Djumaqulovna, Suvonov Ozodbek Jamshid o'g'li</i>
	Oliy ta'lim muassasalarida yakuniy nazorat jarayonlarini sun'iy intellekt texnologiyalari asosida tashkil etishning afzalliklari 230 <i>Abdunabiyeva Kamola Mansurovna</i>
	Pedagogik ta'limda AI-tutor texnologiyalaridan foydalanish: o'zaro ta'sir mexanizmi va samaradorlik tahlili 236 <i>Abdunabiyeva Maftunaxon Solijon qizi</i>
	Talabalarda prokrastinatsiyani kamaytirishning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari 240 <i>Kozimov Sayfullah Maxammadjon o'g'li</i>
	Kompetensiyaviy yondashuv asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'quv-bilish faoliyatini rivojlantirish 245 <i>Raximov Zokir Toshmirovich</i>
	Yosh voleybolchilarning umumiy va maxsus jismoniy tayyorgarliklarini oshirishning pedagogik asoslari 249 <i>Temirov Shoirbek Raimjonovich</i>
	Oliy ta'lim muassasalarida boshqaruv jarayonlari mexanizmlarini takomillashtirish 253 <i>Kimsanova Rahnamo Solijonovna</i>
	Milliy kurash vositasida yoshlarning irodaviy sifatlarini rivojlantirish 257 <i>Muratov Muzaffar Shermamatovich</i>
	Xavotirlanish muammosining psixologik-pedagogik adabiyotlarda o'rganilganligi va o'smirlilik davrining psixologik xususiyatlari 261 <i>Mutalibjonov Nurillo Iroiljon o'g'li</i>
	Bo'lajak pedagoglarda kreativ tafakkurni rivojlantirishning innovatsion va refleksiv asoslari 264 <i>Oblayeva Lobar Erdonovna</i>
	STEM Education Technology: Physics Teaching Methodology and Future Innovations 268 <i>Yorqinjon Abduraimjanovich Mamatokhunov, Odinakhon Sotvoldiyeva Abdumannob qizi</i>
	Mustaqil ta'limni tashkil etishning nazariy asoslari 272 <i>Qurbonova Buzaynab Nurmuxammadiyevna</i>
	Maktabgacha tarbiya yoshda bolalar kognitiv sohasining tadqiq qilinishi 276 <i>Raxmonova Shaxrizoda Laziz qizi</i>
	Modernization of Physics Teaching Methodology Based on Stream Integration in Vocational Schools 279 <i>S. Z. Zaynobiddinov, Yorqinjon Abduraimjanovich Mamatokhunov, Z. M. Orifjonova</i>
	Cultural Competence as a Core Component of Foreign Language Teaching: Theoretical Foundations and Pedagogical Integration 282 <i>Shahlo Obidova</i>
	Pedagogika oliy ta'lim muassasalarida talabalarning akmeologik madaniyatini rivojlantirishda ART-pedagogik texnologiyalardan foydalanish 286 <i>Shodmonova Shoira Saidovna, Sharifova Dildora Shavkiddin qizi</i>
	Talabalarning to'garak mashg'ulotlari orqali ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish yo'llari 290 <i>Turakulova Feruza Mamadoli qizi</i>

Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ona tili fanini o'qitishda kreativlik qobiliyatini rivojlantirishning pedagogik-psixologik shart-sharoitlari	294
<i>Xoliyeva Sevara Rustam qizi</i>	
Texnologiya darslarida raqamli texnologiyalar vositasida o'quvchilarning tadbirkorlik ko'nikmalarini shakllantirish metodikasi.....	298
<i>Xudoyberdiyeva Nilufar Raximqulovna</i>	
Umumta'lim maktablari musiqa darslarida media-kontentlardan foydalanib o'quvchilarda estetik didni shakllantirish.....	302
<i>Xudoyqulov Asilbek Aziz o'g'li</i>	
Педагогические стратегии профилактики раннего профессионального выгорания у студентов-медиков (в условиях высокой информационной нагрузки)	305
<i>Асророва Мафтунабегим Махаммадризо кизи</i>	
Формирование самоотношения у подростков, переживших насилие	308
<i>Кушакова Наргиза Исламбаевна, Азаркова Миланика Дмитриевна</i>	
Изучение развития эпистемических знаний у учащихся 5-го класса в педагогико-психологической литературе.....	311
<i>Нехочина Лола Шахобиддиновна</i>	
Когнитивные уровни читательской деятельности в заданиях PIRLS: типология, процессы понимания и система оценивания.....	314
<i>Нуруллаева Шахло Уктамовна, Александра Валерьевна Шаркова</i>	
Oila tushunchasi uning ijtimoiy ahamiyati haqida sharq mutafakkirlarining qarashlari.....	321
<i>Shokirov Xolida O'rozboq qizi, Abdurashidova Sarvinoz Akrom qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida sog'lom turmush tarzi madaniyatini shakllantirishda zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalarining uyg'unligi	325
<i>Bekmirzayev Shavkat Olim o'g'li</i>	
Global ta'lim tendensiyalari asosida maktabgacha ta'lim mazmunini transformatsiyalash mexanizmlari	329
<i>Haqqiyeva Fotima Olimjonovna</i>	
O'zbekiston mustaqillik taraqqiyotining turli bosqichlarida ta'lim paradigmalarning evolyutsion tahlili	333
<i>Usmonov Salohiddin Dushan o'g'li, Sayfullayeva Parvina</i>	
Malaka oshirish tizimida o'qituvchi-pedagoglarning hamkorlikka asoslangan yondashuvining ilmiy ahamiyati.....	338
<i>Sobirova Lobar Raximovna</i>	
Qutqaruvchilarning maxsus jismoniy tayyorgarligini oshirishda ilmiy-metodologik yondashuvning ahamiyati	343
<i>Abdunosir Abdurasulovich G'afurov</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq buzilishi kamchiliklarini bartaraf etishda pedagogik yondashuv	347
<i>To'rayeva Dilbar, Zulayxo Nazarova</i>	
Maktabgacha ta'limga qo'yiladigan davlat talablarining mazmun-mohiyati	350
<i>Samadova Mahliyo, Zulayxo Nazarova</i>	
Harakatli o'yinlar orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda jismoniy sifatlarni rivojlantirish	354
<i>Yaxyayeva Sojida Abduraximovna, Mustafayeva Dilfuza Jumanovna</i>	
Multimodal yondashuv asosida talabalarning ekologik kompetensiyalarini takomillashtirish tizimining ahamiyati.....	358
<i>O'sarova Muborak Fahriddinovna</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida o'quv faoliyati samaradorligini monitoring qilish tizimini loyihalashning tashkiliy-pedagogik asoslari.....	362
<i>Kurbanov Dilmurat Marupjanovich</i>	
Shaxs kamolotida ijtimoiy moslashuv va ma'naviy tarbiyaning ahamiyati	367
<i>Nazira Axmadjonovna Dadaboyeva</i>	
Individual yondashuv asosida maktab o'quvchilarida raqamli o'rganish ko'nikmalarini shakllantirish va raqamli texnologiyalar integratsiyasi	371
<i>Xaydarova Zilola Normurodovna, Hasanov Samir Xayrulloevich</i>	

Tasviriy san'at mashg'ulotlarida differensial yondashuvning psixologik-pedagogik asoslari	375
<i>Bekmuratova Shoxida Ne'matjonovna</i>	
Onlayn muloqot strategiyalarining talaba kommunikativ kompetensiyasiga ta'siri	379
<i>Davlatova Ra'no Haydarovna, Islomova Shahlo Madat qizi</i>	
Ajrim yoqasidagi oilalarni ijtimoiy-psixologik reabilitatsiya qilish mexanizmlarini takomillashtirish	385
<i>Tojibayeva Nargiza Keldibekovna</i>	
Raqamli muhitda yolg'izlik fenomenining nazariy tahlili.....	389
<i>Turg'unboeva Nodira Baxtiyor qizi</i>	
Психологические последствия буллинга для личности подростка и его социализации.....	392
<i>Амирова Луиза Маратовна</i>	
Ta'lim jarayonida onlayn so'rov va refleksiya texnologiyalarining didaktik samaradorligi: nazariy va empirik tahlil	395
<i>Majidov Anvar Tuychiyevich</i>	
Влияние семейных кризисов на развитие личности.....	399
<i>Туракулова И. Х.</i>	
Комплексный подход к профилактике нарушений осанки у детей дошкольного возраста.....	403
<i>Хасанова Галина Мамутовна</i>	
Talabalarda milliy qadriyatlar asosida kasbiy kompetentlikni shakllantirishning psixologik-pedagogik texnologiyasi mazmuni.....	407
<i>Xudoyqulova Zarifa Ummatqulovna</i>	
Intellectual axborot tizimlari asosida ta'lim boshqaruvini avtomatlashtirish	413
<i>Ernazarov Zohid Nazarovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	418
<i>Shaxnoza Allaberganova</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ijtimoiy mas'uliyatni shakllantirishning nazariy-metodologik va falsafiy asoslari	421
<i>Aknur Junisova</i>	
Pedagogical Strategies for Forming Social Responsibility and Active Citizenship Competence in Primary Education.....	425
<i>Aknur Zhunisova</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ijtimoiy xavf turlarini tasniflash va ekotizimli yondashuv asosida diagnostika qilishning pedagogik imkoniyatlari	430
<i>Manzura Qosmuratova</i>	
Raqamli pedagogika va interaktiv innovatsiyalar asosida xorijiy til o'qitish: yangi ufqlar va ta'lim samaradorligi	437
<i>Jumayeva Gulxan Amrullayevna</i>	
Principles of Multilevel Assessment in Speaking.....	441
<i>Billayeva Shohida Dilshod qizi</i>	
Ingliz tili mutaxassslarining uslubiy kompetensiyasi va kommunikativ-metodik kompetensiyasi masalalari muammolari	444
<i>Azimova Maxfuza Hasanovna</i>	
Sun'iy intellektning ta'limda qo'llanilishi va talabalar qadriyatlar tizimi rivojlanishiga ijtimoiy-psixologik ta'siri	448
<i>Boboyev Xamdani Ataxanovich</i>	
Muloqot: shifokor va bemor muloqotining psixologik xususiyatlari	451
<i>Isroilova O'g'lioy Isroil qizi, Davronov Abdurahob Turg'unboev o'g'li</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarni web lohiyalar va axborotlashgan ta'limdan foydalanish ko'nikmalarini shakllantirishning asosiy xususiyatlari	454
<i>Jo'rayev Qo'ldoshjon Ismatullo o'g'li</i>	
Maktabgacha ta'limda raqamli texnologiyalardan foydalanishning nazariy va amaliy jihatlari	460
<i>Mirzaolimova Munira</i>	

Raqamli ta'lim muhitida talabalarning mustaqil ta'limini tashkil etishning nazariy asoslari.....	465
Musayev Ashurali Shamshidinovich	
Ona tili ta'limida kreativ salohiyatni rivojlantirishning faoliyatli xususiyatlari.....	469
Qurbonova Oysha Beknazarovna, Qo'yliyeva Gulshoda Baxtiyor qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ fikrlashni rivojlantirishda zamonaviy jahon ta'lim texnologiyalarining ahamiyati.....	472
Sagdatdinova Maftuna Nuratdin qizi	
Ikkinchi jahon urushi davrida front ortida o'zbek xotin-qizlarining qahramonliklari (1941–1945).....	475
Saidova Iroda Xursandovna	
Maktab menejmenti: ma'muriy boshqaruvdan inson kapitalini rivojlantirishga o'tish.....	479
Tursunpo'latov Farxodjon Xoshimjon o'g'li	
Jismoniy tarbiya tizimida jismoniy tayyorgarlik sinovlari orqali salomatlikni baholashning kompleks yondashuvi	485
Usmonov Mansur Qurbonmurotovich	
Kredit modul tizimida bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilarining fasilitatorlik kompetensiyalarini takomillashtirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari.....	489
Xamidova Sabrina Abduvahob qizi	

RAQAMLI PEDAGOGIKA VA INTERAKTIV INNOVATSIYALAR ASOSIDA XORIJIY TIL O'QITISH: YANGI UFQLAR VA TA'LIM SAMARADORLIGI

Jumayeva Gulxan Amrullayevna

Nizomiy nomidagi O'zbekiston Milliy Pedagogika Universiteti
 "Roman-german tillari" kafedrası dotsenti v.b.

ORCID: 0009-0007-2795-9560

Annotatsiya: Xorijiy tillarni o'qitishda raqamli pedagogika va innovatsion metodlarning o'rni, ahamiyati hamda amaliy qo'llanish jihatlari tahlil qilinadi. Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish orqali ta'lim samaradorligini oshirish imkoniyatlari yoritiladi. Shuningdek, innovatsion yondashuvlarning o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishdagi ahamiyati va ularning ta'lim jarayonidagi amaliy natijalari ochib beriladi.

Kalit so'zlar: raqamli pedagogika, innovatsion metodlar, xorijiy til o'qitish, AKT, kommunikativ kompetensiya, interaktiv ta'lim.

Abstract: The role, significance, and practical application of digital pedagogy and innovative methods in foreign language teaching are analyzed. The opportunities for improving educational effectiveness through the use of modern information and communication technologies are examined. In addition, the impact of innovative approaches on the development of students' communicative competence and their practical significance in the educational process are highlighted.

Key words: digital pedagogy, innovative methods, foreign language teaching, ICT, communicative competence, interactive learning.

Аннотация: Рассматриваются роль, значение и практические аспекты применения цифровой педагогики и инновационных методов в обучении иностранным языкам. Анализируются возможности повышения эффективности образовательного процесса посредством использования современных информационно-коммуникационных технологий. Также раскрывается влияние инновационных подходов на развитие коммуникативной компетенции обучающихся и их практическая значимость в образовательной деятельности.

Ключевые слова: цифровая педагогика, инновационные методы, обучение иностранным языкам, ИКТ, коммуникативная компетенция, интерактивное обучение.

KIRISH

Bugungi globallashuv sharoitida xorijiy tillarni o'rganish nafaqat zarurat, balki shaxsning kasbiy va ijtimoiy rivojlanishining muhim omiliga aylanib bormoqda. Zamonaviy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarning keng joriy etilishi xorijiy tillarni o'qitish metodikasiga tub o'zgarishlar kiritmoqda.

Raqamli pedagogika – ta'lim jarayonida raqamli texnologiyalarni samarali qo'llashga asoslangan yondashuv bo'lib, u o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirish, interaktivlikni oshirish va ta'lim jarayonini individuallashtirish imkonini beradi^[1]. Shu bilan birga, innovatsion metodlar (flipped classroom, blended learning, gamification va boshqalar) xorijiy til o'qitish jarayonini samaraliroq va qiziqarli qilishga xizmat qiladi. Ushbu tadqiqotning maqsadi xorijiy tillarni o'qitishda raqamli pedagogika va innovatsion metodlarning nazariy asoslari, amaliy tajribasi hamda istiqbollarini tahlil qilishdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Raqamli pedagogika va interaktiv innovatsiyalar zamonaviy xorijiy til ta'limining muhim tarkibiy qismiga aylangan. Ilmiy adabiyotlarda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining ta'lim jarayoniga integratsiyasi o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirish, mustaqil ta'lim ko'nikmalarini shakllantirish va dars samaradorligini oshirishda muhim omil sifatida baholanadi. Ayniqsa, CALL (Computer Assisted Language Learning) konsepsiyasi asosida ishlab chiqilgan metodlar xorijiy til o'qitishda raqamli vositalarning samaradorligini asoslab beradi^[11].

Xorijiy tadqiqotchilar M. Prensky va J. Beatty zamonaviy yoshlarning “digital natives” avlodi sifatida shakllanganini ta’kidlab, an’anaviy metodlarni interaktiv texnologiyalar bilan uyg’unlashtirish zarurligini ko’rsatadilar [12].

Shuningdek, gamifikatsiya, multimedia vositalari, mobil ilovalar va virtual platformalardan foydalanish talabalarning darsga qiziqishini oshirib, til o’rganish jarayonini faollashtirishi ilmiy jihatdan asoslangan.

So’nggi tadqiqotlarda Duolingo, Quizlet, Kahoot kabi platformalarning lug’at boyligini oshirish, tinglab tushunish va yozma nutq ko’nikmalarini rivojlantirishdagi samaradorligi qayd etilgan [5].

O’zbekistonlik olimlar ham Moodle platformasi, elektron ta’lim resurslari va masofaviy ta’lim texnologiyalarining xorijiy til o’qitishdagi ahamiyatini alohida ta’kidlaydilar.

Adabiyotlar tahlili shuni ko’rsatadiki, raqamli pedagogika individual yondashuvni ta’minlab, talabalarning bilim darajasiga mos adaptiv ta’lim imkoniyatlarini yaratadi. Shu bilan birga, texnik infratuzilmaning yetarli emasligi va pedagoglarning raqamli kompetensiyasini rivojlantirish zarurati asosiy muammolardan biri sifatida ko’rsatiladi [7].

Umuman olganda, interaktiv innovatsiyalar xorijiy til ta’limi samaradorligini oshirishda muhim vosita hisoblanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot xorijiy tillarni o’qitishda raqamli pedagogika va innovatsion metodlarning samaradorligini aniqlashga qaratilgan bo’lib, kompleks yondashuv asosida olib borildi. Tadqiqot jarayonida nazariy va empirik metodlar uyg’un holda qo’llanildi.

Avvalo, ilmiy-nazariy tahlil metodi orqali xorijiy til o’qitish metodikasi, raqamli pedagogika va innovatsion yondashuvlarga oid mahalliy hamda xorijiy ilmiy adabiyotlar o’rganildi. Ushbu bosqichda zamonaviy ta’lim texnologiyalarining didaktik imkoniyatlari, ularning o’quv jarayoniga ta’siri hamda xorijiy til o’rganishdagi ahamiyati tizimli ravishda tahlil qilindi. Shuningdek, turli pedagogik konsepsiyalar va yondashuvlar o’zaro taqqoslanib, ularning afzalliklari hamda kamchiliklari aniqlashtirildi.

Empirik tadqiqot doirasida pedagogik kuzatuv metodi qo’llanilib, xorijiy til darslarida raqamli vositalar va innovatsion metodlarning amalda qo’llanilishi bevosita kuzatildi. Kuzatuv jarayonida o’quvchilarning darsdagi faolligi, ishtiroki, mustaqil ishlash ko’nikmalari va kommunikativ kompetensiyasidagi o’zgarishlar qayd etildi. Bu esa nazariy xulosalarni amaliy ma’lumotlar bilan boyitish imkonini berdi.

Shuningdek, tajriba-sinov ishlari tashkil etildi. Tadqiqotda ishtirok etgan o’quvchilar ikki guruhga – nazorat va tajriba guruhlariga ajratildi. Nazorat guruhida an’anaviy o’qitish metodlari asosida darslar olib borilgan bo’lsa, tajriba guruhida raqamli pedagogika elementlari hamda innovatsion metodlar, jumladan, aralash ta’lim (blended learning), teskari sinf (flipped classroom) va o’yinlashtirish (gamification) yondashuvlari joriy etildi. Tajriba davomida o’quvchilarning bilim darajasi, nutqiy ko’nikmalari va o’rganishga bo’lgan motivatsiyasi muntazam ravishda baholab borildi.

Ma’lumotlarni yig’ish jarayonida so’rovnomalar, test va diagnostik topshiriqlardan foydalanildi. Olingan natijalar statistik tahlil qilinib, ikki guruh o’rtasidagi farqlar aniqlashtirildi. Bu esa qo’llanilgan metodlarning samaradorligini obyektiv baholash imkonini berdi.

Tadqiqotning ishonchligini ta’minlash maqsadida natijalar qayta tekshirilib, turli metodlar orqali olingan ma’lumotlar o’zaro solishtirildi. Shu tariqa, xorijiy tillarni o’qitishda raqamli pedagogika va innovatsion metodlarning samaradorligi ilmiy asosda dalillandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Mazkur tadqiqot doirasida xorijiy tillarni o’qitishda raqamli pedagogika va innovatsion metodlarning samaradorligi chuqur tahlil qilindi. Olingan ma’lumotlar nazorat va tajriba guruhlarida kesimida solishtirilib, o’quv jarayonidagi o’zgarishlar aniqlashtirildi.

Tahlil natijalariga ko’ra, tajriba guruhida raqamli pedagogika vositalari va innovatsion metodlardan foydalanish o’quvchilarning bilim darajasi va o’zlashtirish ko’rsatkichlariga sezilarli ijobiy ta’sir ko’rsatgan. Xususan, interaktiv platformalar (masalan, onlayn testlar, multimediyalar, virtual mashg’ulotlar) orqali tashkil etilgan darslarda o’quvchilarning darsga bo’lgan qiziqishi ortganligi kuzatildi. Bu esa ularning o’quv faoliyatida faol ishtirok etishiga olib keldi. Shu bilan birga, mustaqil ta’lim olish ko’nikmalari ham rivojlanganligi aniqlandi [5].

Natijalar shuni ko’rsatdiki, “teskari sinf” (flipped classroom) metodidan foydalanilgan darslarda o’quvchilar nazariy bilimlarni mustaqil o’zlashtirib, amaliy mashg’ulotlarda esa ko’proq muloqot va interaktiv faoliyat bilan shug’ullangan. Bu yondashuv o’quvchilarning nutqiy kompetensiyasini rivojlantirishda samarali bo’lgan. Ayniqsa, tinglab tushunish va gapirish ko’nikmalarida sezilarli o’sish kuzatildi [2].

Shuningdek, o'yinlashtirish (gamification) elementlarining joriy etilishi o'quvchilarning motivatsiyasini oshirishda muhim omil bo'ldi. Ball tizimi, reytinglar va mukofotlash mexanizmlari orqali o'quvchilarda raqobat muhiti shakllandi, bu esa ularning darslarga muntazam tayyorgarlik ko'rishiga ijobiy ta'sir ko'rsatdi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, gamification qo'llanilgan guruhda o'quvchilarning darsga qatnashish darajasi va topshiriqlarni bajarish ko'rsatkichi yuqori bo'lgan ^[3].

Blended learning (aralash ta'lim) modeli esa an'anaviy va raqamli ta'limni uyg'unlashtirish orqali o'quv jarayonining moslashuvchanligini ta'minladi. Ushbu model asosida o'quvchilar darsdan tashqari vaqtda ham onlayn platformalar orqali bilimlarini mustahkamlash imkoniyatiga ega bo'ldi. Natijada ularning umumiy akademik ko'rsatkichlari oshganligi qayd etildi ^[4].

Tahlil davomida ayrim muammolar ham aniqlandi. Jumladan, texnik vositalarning yetishmasligi, internet tezligining pastligi hamda ayrim o'qituvchilarning raqamli kompetensiyasining yetarli emasligi ta'lim jarayoniga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkinligi ma'lum bo'ldi. Biroq ushbu muammolar tizimli yondashuv va malaka oshirish orqali bartaraf etilishi mumkin ^[5].

Umuman olganda, olib borilgan tahlil va olingan natijalar shuni tasdiqlaydiki, xorijiy tillarni o'qitishda raqamli pedagogika va innovatsion metodlardan foydalanish ta'lim sifatini oshirishda samarali vosita hisoblanadi. Bu yondashuv o'quvchilarning nafaqat bilim darajasini, balki ularning kommunikativ, mustaqil va ijodiy fikrlash ko'nikmalarini ham rivojlantirishga xizmat qiladi.

Mazkur tadqiqot natijalari xorijiy tillarni o'qitishda raqamli pedagogika va innovatsion metodlardan foydalanishning yuqori samaradorligini ko'rsatdi. Olingan natijalar mavjud ilmiy qarashlar bilan uyg'un bo'lib, zamonaviy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni joriy etish muhim ahamiyat kasb etishini yana bir bor tasdiqlaydi.

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, raqamli vositalar yordamida tashkil etilgan darslar o'quvchilarning faolligini oshirib, ularni ta'lim jarayonining faol subyektiga aylantiradi. Bu esa konstruktivistik yondashuv tamoyillariga mos keladi, ya'ni o'quvchi bilimni tayyor holda emas, balki mustaqil ravishda egallaydi ^[1]. Shu nuqtai nazardan, raqamli pedagogika nafaqat texnologik vosita, balki didaktik model sifatida ham qaralishi lozim.

Innovatsion metodlar, xususan, flipped classroom, gamification va blended learning yondashuvlari o'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olish imkonini beradi. Bu metodlar differensial yondashuvni kuchaytirib, har bir o'quvchining o'z tezligida o'rganishini ta'minlaydi. Natijada ta'lim jarayonining samaradorligi ortadi va bilimlarning mustahkamligi ta'minlanadi ^[2].

Shu bilan birga, tadqiqot davomida aniqlangan muammolarni ham e'tibordan chetda qoldirib bo'lmaydi. Jumladan, ayrim ta'lim muassasalarida texnik infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligi, internet resurslarining cheklanganligi hamda o'qituvchilarning raqamli kompetensiyalarining pastligi innovatsion yondashuvlarni to'liq joriy etishga to'sqinlik qilmoqda. Bu esa, o'z navbatida, maxsus treninglar tashkil etish, o'qituvchilar malakasini oshirish va ta'lim muassasalarini zamonaviy texnik vositalar bilan ta'minlash zaruratini yuzaga keltiradi ^[3].

Bundan tashqari, raqamli pedagogika jarayonida o'quvchilarning ortiqcha texnologik vositalarga bog'lanib qolish xavfi ham mavjud. Shu sababli o'qituvchi raqamli vositalardan maqsadli va muvozanatli foydalanishni yo'lga qo'yishi lozim. Texnologiya vosita sifatida xizmat qilishi, lekin asosiy e'tibor pedagogik maqsadlarga qaratilishi zarur ^[4].

Umuman olganda, muhokama natijalari shuni ko'rsatdiki, raqamli pedagogika va innovatsion metodlar xorijiy tillarni o'qitishda katta imkoniyatlarga ega bo'lsa-da, ularni samarali qo'llash uchun tizimli yondashuv, metodik tayyorgarlik va texnik ta'minot muhim ahamiyat kasb etadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xorijiy tillarni o'qitishda raqamli pedagogika va interaktiv innovatsion metodlardan foydalanish ta'lim samaradorligini oshirishning eng muhim omillaridan biri sifatida namoyon bo'lmoqda. Tadqiqotlar va ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatdiki, axborot-kommunikatsiya texnologiyalariga asoslangan ta'lim jarayoni o'quvchilarning bilim olishga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi, ularning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantiradi hamda mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini shakllantiradi.

Ayniqsa, multimedia vositalari, mobil ilovalar, onlayn platformalar va interaktiv metodlardan foydalanish darslarning samaradorligini oshirib, o'quvchilarning til o'rganish jarayonidagi faolligini ta'minlaydi.

Raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilgan xorijiy til ta'limi o'quvchilarga masofadan turib bilim olish, individual yondashuv asosida o'rganish, xalqaro ta'lim resurslaridan foydalanish hamda real kommunikativ muhitda til amaliyotini olib borish imkonini yaratadi. Shu bilan birga, bunday yondashuv o'qituvchi va talaba o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirib, ta'lim jarayonini yanada moslashuvchan va innovatsion shaklda tashkil etishga xizmat qiladi.

Ayniqsa, pandemiyadan keyingi davrda raqamli ta'limning ahamiyati yanada ortib, masofaviy va gibrid ta'lim modellari xorijiy tillarni o'qitishda keng qo'llanila boshlandi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, gamifikatsiya elementlari, virtual platformalar, elektron darsliklar va sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi hamda bilimlarni uzoq muddat saqlab qolishga yordam beradi. Ayniqsa, sun'iy intellektga asoslangan adaptiv ta'lim tizimlari o'quvchilarning individual ehtiyojlari va bilim darajasiga mos ravishda topshiriqlarni shakllantirish imkonini beradi. Bu esa differensial ta'limni samarali tashkil etishga xizmat qiladi.

Biroq, raqamli pedagogikani amaliyotga tatbiq etishda ayrim muammolar ham mavjud. Jumladan, ayrim ta'lim muassasalarida texnik infratuzilmaning yetarli emasligi, internet tarmog'i sifatining pastligi, elektron resurslarning cheklanganligi hamda pedagoglarning raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish zarurati dolzarb masalalardan biri bo'lib qolmoqda.

Shu sababli raqamli ta'limni samarali tashkil etish uchun o'qituvchilarning AKT bo'yicha malakasini oshirish va innovatsion metodlarni amaliyotga keng joriy etish muhim ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Richards J.C., Rodgers T.S. Approaches and Methods in Language Teaching. – Cambridge: Cambridge University Press, 2014. – 410 p.
2. Dudeney G., Hockly N. How to Teach English with Technology. – Harlow: Pearson Education, 2012. – 192 p.
3. Warschauer M. Technology and Language Learning. – Oxford: Oxford University Press, 2011. – 256 p.
4. Krashen S. Principles and Practice in Second Language Acquisition. – Oxford: Pergamon Press, 1982. – 202 p.
5. Jumayeva G.A. Chet tilini o'qitish jarayonida raqamli ta'lim texnologiyalarining muhimligi. // O'zMU xabarlari. – 2025-yil, fevral, 1/1-son. – 88–91-b.
6. Harmer J. How to Teach English. – Harlow: Longman, 2007. – 288 p.
7. Bergmann J., Sams A. Flip Your Classroom: Reach Every Student in Every Class Every Day. – Washington, DC: ISTE, 2012. – 112 p.
8. Kapp K.M. The Gamification of Learning and Instruction: Game-based Methods and Strategies for Training and Education. – San Francisco: Wiley, 2012. – 336 p.
9. Graham C.R. Blended Learning Systems: Definition, Current Trends, and Future Directions // Handbook of Blended Learning. – San Francisco: Pfeiffer, 2006. – P. 3–21.
10. Hubbard P. Computer Assisted Language Learning: Critical Concepts in Linguistics. – London: Routledge, 2009. – 432 p.
11. Beatty K. Teaching and Researching Computer-Assisted Language Learning. – New York: Pearson Education, 2013. – 336 p.
12. Prensky M. Digital Natives, Digital Immigrants // On the Horizon. – 2001. – Vol. 9(5). – P. 1–6.
13. Deterding S., Sicart M., Nacke L., O'Hara K., Dixon D. Gamification in Education and Learning. – New York: ACM Press, 2011. – 15 p.
14. Godwin-Jones R. Emerging Technologies for Language Learning // Language Learning & Technology. – 2018. – Vol. 22(2). – P. 8–19.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №5(4)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.